

Plan mot kränkande behandling

Rondellens förskola

Ansvarig rektor: Ida Löfqvist

Giltighetstid: 2024-01-01 – 2024-12-31

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn och elever. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en plan mot kränkande behandling är att barn och elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn/elever, personal och vårdnadshavare.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års plan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

2. Vision och arbetssätt

En inkluderande och hållbar förskola

Utbildningen i förskolan ska främja *alla* barns utveckling och lärande samt lusten att lära framöver. Förskolan har således ett kompensatoriskt uppdrag att skapa förutsättningar för en hållbar framtid utifrån såväl ett individperspektiv som ett samhällsperspektiv.

Nedan beskrivs förskolans övergripande mål:

Tillgänglig lärmiljö (inkludering) – Den fysiska miljön anpassas utifrån barns olika förutsättningar och behov och tydliggörande pedagogik genomsyrar vårt arbetssätt

Språk och kunskapsutvecklande arbetssätt (SKUA) – Barnen ges ett stor kommunikationsutrymme. Pedagogerna är lyhörda och skapar förutsättningar för *alla* barns kommunikativa initiativ och berättelser

Lärande för hållbar utveckling (LHU) – Varje barn ges förutsättningar att utveckla ett växande ansvar och intresse för hållbar utveckling och att aktivt delta i samhället

3. Kartläggning av risker

Risk/riskområde	Underlag som identifierat risk (gärna flera källor)	Antagande om orsak(er)
Det finns en risk för utanförskap, både i den fria leken och i den planerade undervisningen.	Vi har använt ett verktyg för självskattning som är framtaget av European Agency for Special Needs and Inclusive Education för att genomföra kartläggningen.	Miljön på två avdelningar är främst anpassad för mindre barn, ett- och tvååringar, vilket gör att treåringarna ibland hamnat utanför. Brist på välfungerande stödstrukturer. De stödstrukturer som finns är till stor hjälp men det är en utmaning att skapa en organisation som möjliggör

		<p>lustfylld och lärorik planerad undervisning.</p> <p>Pedagogerna har inte lyckats skapa miljöer och undervisning som är inkluderande för alla barn.</p>
Icke-verbala barn ges inte lika stort inflytande som verbala barn.	Vi har använt ett verktyg för självskattning som är framtaget av European Agency for Special Needs and Inclusive Education för att genomföra kartläggningen.	<p>I stora barngrupper är det lättare att uppmärksamma de barn som gör sina röster hörda.</p> <p>Det finns en skillnad mellan aktivt inflytande och passivt inflytande. När barnen inte själva kan hävda sin rätt till inflytande så blir det beroende av att en pedagog har tid, kunskap och möjlighet att ge barnen möjlighet att utöva inflytande. Det finns en maktobalans när pedagogerna är de som bestämmer om, när och hur barnen ska få utöva inflytande.</p>
Utomhusmiljön är inte alltid tillgänglig, varken fysiskt, socialt eller pedagogiskt.	Vi har använt ett verktyg för självskattning som är framtaget av European Agency for Special Needs and Inclusive Education för att genomföra kartläggningen.	<p>Vi ser en risk att pedagogers olika syn på risker skapar en viss förvirring och det finns en risk att vi då hämmar barnens lek. Exempel på detta kan vara att lekar avbryts för att barnen behöver gå och hämta en hjälm eller att grovmotoriska aktiviteter begränsas.</p> <p>Den pedagogiska tillgängligheten minskas för de barn som är i behov av mer kodat lekmaterial och stöd av vuxna.</p> <p>Den sociala tillgängligheten blir begränsad då gruppkonstellationer förändras i högre utsträckning utomhus än inomhus.</p> <p>Den fysiska tillgängligheten begränsas främst under vinterhalvåret då mindre barn blir väldigt begränsade utomhus.</p>

4. Utvärdering av genomförda insatser

Planerad insats	Resultat av insatsen	Utvärdering av insatsen
Ett gemensamt tema för hela förskolan med social hållbar utveckling i fokus.	Det har varit svårt att komma igång med barnkonventionen som temaarbete. Vi har använt oss av materialet Kompisböckerna till viss del. Utmaningen har varit att skapa en medvetenhet hos barnen kring deras rättigheter och social hållbarhet.	Vi tror att ett gemensamt tema på sikt kan bidra till en mer likvärdig utbildning. Man har till viss del känt sig begränsad av att ha ett gemensamt tema att förhålla sig till.
Kompetensutveckling i form av kollegialt lärande. Kompetensutvecklingen har följt Skolverkets modul "Tillgänglig förskola".	Kompetensen inom det specialpedagogiska fältet har höjts. Frågan om inkludering är aktuell i samtliga arbetslag. Miljöerna har blivit tydligare och anpassningar har genomförts som ett resultat av kompetensutvecklingen. Alla tre arbetslag på förskolan får handledning av specialpedagog samt logoped vid behov.	Personalomsättning har gjort att det är aktuellt med fortsatt fortbildning i form av kollegialt lärande för att bygga ett gemensamt metaspråk.
Öka representationen kring de högtider vi uppmärksammar på förskolan.	För att undersöka hur ett nytt årshjul för firanden skulle kunna se ut genomfördes en föräldraenkät. Deltagarantalet var relativt lågt men inga traditioner som inte redan uppmärksammats framkom.	Vi reviderade inte årshjulet utan lät det förbli.
Den fysiska miljön behövde förbättras, främst ljudmiljön var ett problem.	Nytt material och inköp av nya möbler, bland annat byggbord, har gjorts med ökad fysisk tillgänglighet i åtanke. De nya möblerna har en ljuddämpande effekt. Man har även rensat bland befintligt material.	Vi ser att de genomförda förändringarna gynnar barn med såväl dolda som synliga funktionsvariationer.
Gården uppfattades som otillgänglig och oinbjudande.	Gården är en plats för lustfyllt lärande och barnen har, oavsett var på gården de befinner sig, en vuxen i närheten vilket bidrar till ökad trygghet och pedagogisk tillgänglighet.	Vi vill fortsätta att öka tillgängligheten på gården.

5. Handlingsplan: mål och åtgärder

Mål med åtgärden	Konkreta åtgärder	Effekter som vi vill uppnå med åtgärden	Hur uppföljningen ska ske • Ansvarig för åtgärden • Datum när åtgärderna ska vara genomförda
På Rondellen finns pedagogiskt stöd tillgängligt under hela dagen.	<p>Exempel på väl fungerande stödstrukturer delas mellan avdelningarna.</p> <p>Tid avsätts på respektive avdelning för att praktiskt iordningställa eventuellt material.</p> <p>Informerar pedagoger på de andra avdelningarna om särskilt stöd och anpassningar som barn har rätt till.</p> <p>Handledning av specialpedagog, på BHT och i det egna arbetslaget.</p>	Alla barn får tillgång till välfungerande stödstrukturer för att främja inkludering. Barnen har rätt att veta vad de ska göra, med vem, hur länge, var de ska vara och varför.	<p>Pedagoger på avdelningen.</p> <p>Följs upp på APT, avdelningsreflektioner samt i handledning med specialpedagog.</p>
På Rondellen finns fysiskt stöd tillgängligt under hela dagen.	När personal blir uppmärksam på ett behov av fysiska hjälpmedel finns så ska det behovet tillgodoses.	Inget barn ska uppleva diskriminering eller utanförskap på grund av fysiska begränsningar.	<p>Vid behov.</p> <p>Inköpsansvarig.</p>
På Rondellen finns socialt stöd tillgängligt under hela dagen.	<p>Pedagogerna är närvarande och arbetar aktivt för att alla barn lyckas i sina interaktioner. De vuxna på förskolan utvecklar personliga relationer till alla barn på förskolan.</p> <p>Arbetsplaner upprättas för de barn som är i behov av det.</p> <p>Arbetsplanen följs och revideras kontinuerligt.</p> <p>Handledning av specialpedagog, på BHT och i det egna arbetslaget.</p>	Barnen utvecklar hållbara relationer till varandra.	<p>Pedagoger på avdelningen.</p> <p>Följs upp på APT, avdelningsreflektioner samt i handledning med specialpedagog.</p>

6. Delaktighet

Barnen har gjorts delaktiga via observationer och intervjuer. När vi har undersökt förskolans sociala och fysiska miljö så har barnen fått svara på frågor som är omformulerade från samma kartläggningmaterial som vi vuxna använt och reflekterat kring.

Delaktighet skapar förankring, därför har vi valt att pedagogerna arbetar förskoleöverskridande med en likabehandlingsgrupp. Se mer under nästa rubrik.

7. Förankring

Planen förankras hos personalen med hjälp av likabehandlingsgruppen som består av representanter från alla tre avdelningar. Likabehandlingsgruppen tar med sig frågor från arbetslaget till gruppstillfällena och tar med sig tankar från likabehandlingsgruppen till APT och arbetslagen.

Planen som sådan förankras inte hos barnen, däremot är likabehandlings- och värdegrundsarbetet levande och förankrat i barngrupperna. Social hållbar utveckling är i fokus i den dagliga verksamheten.

8. Rutiner för akuta situationer

Rutiner när barn kränker barn:

1. Den/de som upptäcker eller får vetskap om händelsen kontaktar omgående utsedd kontaktperson(er) med fördjupad kunskap om kränkning, trakasserier och diskriminering.
2. Föräldrar/vårdnadshavare kontaktas.
3. Skyndsamt anmälan till Stella-systemet. Utöver anmälningsskyldigheten inträder också utrednings- och åtgärdsskyldighet.
4. En utredning utifrån händelsen påbörjas, där även förskolans atmosfär och skolans kultur ingår i kartläggningen.
5. I vissa situationer kan specialpedagog behöva kopplas in.
6. Upprätta tid för uppföljning och utvärdering.

Rutiner när vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar barn:

1. Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets vårdnadshavare.
 2. Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.
-

Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

- Kön

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet, det vill säga tillhörande kvinnligt eller manligt kön. Även den som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön.

- Könsoverskridande identitet eller uttryck

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

- Etnisk tillhörighet

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Skolan/förskolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

- Religion eller annan trosuppfattning

Skolan/förskolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddhism, ateism eller agnosticism.

- Funktionsnedsättning

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller begåvningsmässiga och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel- och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. *Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrande.*

- Sexuell läggning

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexualitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

- Ålder

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom att likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekats tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäliga tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet *sexuella trakasserier* innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Anm.: Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan till exempel ske genom skolans regler, undervisning och läroböcker.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

- Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

- Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

- Främlingsfientlighet

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

- Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.

